

Werknemers Pensioen Lange
Staatsobligatiefonds
Jaarverslag

2016

a.s.r.
de nederlandse
vermogens
beheerders

Algemene informatie Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Kantooradres Fonds

Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Beheerder

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht
Website: www.asrvermogensbeheer.nl
Handelsregister KvK Utrecht nummer 30227237

Directie Beheerder

Dhr. J.J.M. de Wit
Dhr. M.R. Lavooi

Juridisch eigenaar beleggingen

Stichting ASR Bewaarder
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Directie Stichting ASR Bewaarder

Dhr. O.C.G. Dries
Mevr. L. van der Spek

Administrateur

ASR Nederland N.V.
Afdeling a.s.r. Group Asset Management
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Bewaarder (custodian)

ABN AMRO Bank N.V.
Gustav Mahlerlaan 10
1082 PP Amsterdam

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Juridisch adviseur van de Beheerder

De Brauw Blackstone Westbroek N.V.
Burgerweeshuispad 301
1076 HR Amsterdam

Datum van oprichting

30 september 2013

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	4
Profielschets	4
Verslag van de beheerder.....	8
Ontwikkelingen op de financiële markten	13
In Control statement.....	16
Jaarrekening 2016.....	18
Balans	19
Winst- en verliesrekening.....	19
Kasstroomoverzicht	20
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	21
Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening	25
Overige gegevens	30
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	31
Bijlage	33

Bestuursverslag

Profielschets

Algemeen

Het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (het Fonds of WPLS) wordt aangeboden in pensioenregelingen op basis van een beschikbare premie, mogelijk in combinatie met een belegging in een goed gespreid mixfonds. Door het Fonds wordt meer zekerheid over de hoogte van de uiteindelijke pensioenuitkering nagestreefd. Op de pensioendatum koopt een deelnemer uitkeringen aan voor ouderdomspensioen (en eventueel partnerpensioen). De prijs voor deze uitkeringen is afhankelijk van de markttrente die op dat moment geldt.

Het Fonds is uitgezonderd van het opstellen van een prospectus, zoals bedoeld in de Wft. Echter is er wel een Informatiememorandum beschikbaar die waardevolle informatie voor potentiële Polishouders bevat. Het dient ten behoeve van de informatievoorziening richting de consument en is gebaseerd op zelfregulering door de verzekeringsbranche, gestimuleerd door het Verbond van Verzekeraars.

Door middel van een verzekeringsproduct, hier het Werknemers Pensioen (een beschikbare premieregeling) van De Amersfoortse, kan worden belegd in het fonds:

Het Fonds

Manager

Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (WPLS)

De heer M. (Marèn) Klap

Structuur van het Fonds

Het Fonds is op 30 september 2013 opgericht en is een in Nederland gevestigd besloten fonds voor gemene rekening met een open-end karakter met opstartkapitaal (€ 15 mln) van ASR Levensverzekering N.V. om het fonds voldoende omvang te geven. In januari 2014 werden de eerste polishoudergelden belegd in het Fonds.

Het open-end karakter heeft betrekking op de mogelijkheid die het Fonds biedt elke handelsdag middelen te storten en te onttrekken. De Participanten in het Fonds zijn uitsluitend gerechtigd tot een evenredig deel van het Fonds in de verhouding van het aantal Participaties, waarmee zij in het Fonds deelnemen.

De Participaties worden voornamelijk niet aan enige effectenbeurs genoteerd.

Beleggingsfilosofie van het Fonds

De doelstelling van het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds is het bieden van een goed gespreide portefeuille staatsobligaties met een lange resterende looptijd en met een beperkt kredietrisico.

Het beleid van het Fonds is erop gericht om op langere termijn een totaalrendement te behalen dat vergelijkbaar is met dat van de benchmark (vergelijkingsmaatstaf) BoA/ML EMU AAA Direct Government indices. Het Fonds belegt hoofdzakelijk in obligaties en andere verhandelbare vastrentende schuldbewijzen met in het algemeen een hogere rentegevoeligheid, uitgegeven of gegarandeerd door overheden die deel uitmaken van de Europese Monetaire Unie of door supranationale instellingen, evenals covered bonds en mortgage backed securities (MBS).

Beheerder en Juridisch Eigenaar

Het Fonds heeft een Beheerder en een Juridisch Eigenaar. De Beheerder van het Fonds is ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V (hierna 'ANB'). ANB beschikt over een door de Stichting Autoriteit Financiële Markten (hierna 'AFM') verleende vergunning als bedoeld (artikel 2:65 en 2:67 Wet financieel toezicht). Dientengevolge zijn de verplichtingen uit de Wet op het financieel toezicht niet toepasselijk op de Beheerder voor zover het Fonds betreft. Potentiële beleggers, zijnde groepsmaatschappijen van de Beheerder in de zin van artikel 1:13a onder g Wft, worden daarom nogmaals met nadruk gewezen op het feit dat het Fonds niet onder toezicht staat van de AFM.

De Juridisch Eigenaar van het Fonds is Stichting ASR Bewaarder. De Juridisch Eigenaar is opgericht op 17 juni 1996 en is een stichting in concernverband van ASR Nederland. De Juridisch Eigenaar is statutair gevestigd te Utrecht en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41135730. Hoewel ten aanzien van het Fonds de regels uit de Wet op het financieel toezicht niet toepasselijk zijn, kent de Bewaarder een statutair beperkt doel in de zin van artikel 4:37j Wft. De taken van de Juridisch Eigenaar zijn beperkt tot het optreden als juridisch eigenaar van (juridisch gerechtigd tot) alle activa die tot het Fonds behoren, alsmede het administreren en bewaren van deze activa. Verplichtingen die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds worden aangegaan op naam van de Juridisch Eigenaar.

Risico's bij het deelnemen in Fondsen

Beleggen impliceert het aangaan van transacties in financiële instrumenten. Aan het beleggen in het onderhavige fonds en aan het gebruik van financiële instrumenten zijn risico's verbonden. De belangrijkste risicocategorieën, verbonden met transacties in financiële instrumenten, worden benoemd in het jaarverslag en zijn tevens in hoofdstuk 4 van het informatiememorandum opgenomen.

Risicomanagement

Het beheersen van risico's is verbonden aan het risicoprofiel van het Fonds. Het risicoprofiel dient altijd in samenhang gezien te worden met de kansen, zoals deze tot uitdrukking komen in de rendementen. Daarom is niet zozeer het zoveel mogelijk inperken van risico's als wel het streven naar een optimale verhouding tussen rendement en risico binnen acceptabele limieten het uitgangspunt.

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., de Beheerder, bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het informatiememorandum zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fonds specifieke interne uitvoeringsrichtlijnen.

Dergelijke richtlijnen zijn onder meer opgesteld ten aanzien van de mate van spreiding van de portefeuille, de kredietwaardigheid van debiteuren waarmee zaken wordt gedaan en de liquiditeit van beleggingen. Zo zal een brede en goede spreiding van de beleggingen naar verwachting een dempend effect hebben op onderkende prijsrisico's, terwijl selectie op kredietwaardigheidsniveau en limietbewaking de mogelijkheid scheppen om kredietrisico's te beheersen. Liquiditeitsrisico's kunnen worden beperkt door hoofdzakelijk in courante, beursgenoteerde effecten te beleggen. Door gebruik te maken van afgeleide financiële instrumenten is het mogelijk om prijsrisico's zoals valuta- en renterisico's af te dekken of te sturen. Tevens bieden deze instrumenten mogelijkheden tot efficiënt portefeuillebeheer bijvoorbeeld bij anticipatie op in- en uitstroom. Bij het gebruik van derivaten wordt ervoor zorg gedragen dat de markt exposure van de portefeuille in lijn is met hetgeen bereikt zou kunnen worden zonder gebruik te maken van derivaten. Daarnaast zullen derivaten zodanig worden gebruikt dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsrestricties blijft. De bedrijfsvoering van de beheerder, voor zover die van toepassing is op de activiteiten van de beleggingsinstelling, is mede gericht op het beheersen van operationele risico's.

De Beheerder heeft (een deel van de) activiteiten uitbesteed aan de afdeling a.s.r. Group Asset Management (voorheen a.s.r. Financial Markets) middels een uitbestedingsovereenkomst. De Beheerder heeft in het kader van risicobeheer beoordeeld en vastgesteld dat a.s.r. Group Asset Management voor het jaar 2016 voor haar (beleggings)processen een ISAE 3402 type II verklaring heeft verkregen.

Daarnaast vindt er periodiek overleg plaats (ANB directievergadering) waarin de directie notie neemt van de gang van zaken. De afdeling Risk monitort dagelijks of de verschillende portefeuilles voldoen aan de afgegeven mandaten en rapporteert dit ook in de zogeheten limietenrapportage. Deze limietenrapportage wordt ook besproken met de directie van ANB in de ANB directievergadering. In het periodieke overleg van de afdeling Fondsmanagement worden naast de externe factsheets ook de transactieoverzichten goedgekeurd.

Fund governance en beleid inzake belangenconflicten (gedragscode DUFAS)

Om voor de Participanten waarborgen te scheppen voor een beheerste en integere uitoefening van het beheer van het Fonds en zorgvuldige dienstverlening zoals bedoeld in de Wft sluit de Beheerder aan bij de gedragscode die is opgesteld door de brancheorganisatie DUFAS (Dutch Fund and Asset Management Association). Deze gedragscode behelst de vastlegging van good practices op het gebied van fund governance en biedt nadere richtlijnen voor de organisatorische opzet en de werkwijze van beheerders van beleggingsinstellingen met als doel dat de beheerder handelt in het belang van de deelnemers in zijn beleggingsinstellingen en zijn organisatie zo inricht dat belangenconflicten worden tegengegaan.

Een belangrijk onderdeel van fund governance is het hebben van een Raad van Toezicht of entiteit die voldoende onafhankelijk is van de beheerder en die de rol van toezichthouder met betrekking tot het beheer van de beleggingsinstellingen door de beheerder vervult. Deze toezichthouder heeft de taak om te controleren of de beheerder zijn verplichting om te handelen in het belang van de deelnemers in zijn beleggingsinstellingen naleeft.

De Beheerder heeft zijn “principles of fund governance” neergelegd in een Fund Governance Code. Daarnaast heeft de Beheerder voor al zijn werkzaamheden een beleid inzake belangenconflicten opgesteld. Uitgangspunten van het beleid zijn het voorkomen en het beheersen van belangenconflicten die in het nadeel kunnen zijn van cliënten van de Beheerder en het gelijk en rechtvaardig behandelen van cliënten.

Het beleid inzake belangenconflicten is beschikbaar op de Website.

Vergadering van Participanten

Vergaderingen van Participanten worden gehouden indien de Beheerder dit in het belang van de Participanten acht. Het recht om vergaderingen van Participanten bijeen te roepen komt niet toe aan individuele of groepen Participanten. Een Participatie geeft recht op het uitbrengen van één stem. Delen van Participaties geven geen stemrecht.

Stembeleid

Conform de Nederlandse Corporate Governance Code en het a.s.r. Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid is een stembeleid ontwikkeld op basis waarvan a.s.r. haar rol als institutionele belegger invult op aandeelhoudersvergaderingen. Dit stembeleid wordt toegepast op alle intern beheerde en beursgenoteerde aandelen van ondernemingen. De stemverantwoording geeft volledig inzicht in de uitoefening van het stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen.

a.s.r. gelooft in engagement via een constructieve dialoog met de bedrijven waarin zij belegt, met als doel het verhogen van de aandeelhouderswaarde en maatschappelijk rendement op lange termijn. Als er sprake is van controversiële activiteiten en deze dialoog niet tot een positief resultaat leidt, dan worden bedrijven uitgesloten in de beleggingsportefeuille. Minimaal 1 keer per jaar wordt er op bestuursniveau het a.s.r. beleid van ondernemingen ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen op de agenda geplaatst en worden eventuele controverses besproken. De inbreng van a.s.r. wordt in het algemeen door het management als constructief ontvangen.

Uitlenen van effecten

Het Fonds leent momenteel geen effecten uit. Met verwijzing naar het Informatiememorandum en/of de voorwaarden van beheer en bewaring kunnen onderliggende effecten worden uitgeleend onder de daar genoemde voorwaarden.

Kosten en vergoedingen

Bij uitgifte en inkoop van Participaties wordt door het Fonds transactiekosten in rekening gebracht, ook op- of afslag genoemd. Deze kosten komen ten gunste van het Fonds ter compensatie van transactiekosten die worden gemaakt indien als gevolg van uitgifte onderliggende beleggingen moeten worden aangekocht of als gevolg van inkoop beleggingen moeten worden verkocht. Het percentage voor de op- of afslag ten opzichte van de Intrinsieke waarde is 0,15%. Het percentage kan wijzigen indien marktomstandigheden en/of de daadwerkelijk gerealiseerde transactiekosten daartoe aanleiding geven.

Daarnaast wordt door de beheerder een beheervergoeding (0,15%) en servicevergoeding (0,10%) in rekening gebracht. Er wordt voor het Fonds gestreefd naar een LKF van maximaal 0,25% op jaarbasis.

Compensatie in het geval van een onjuist berekende Intrinsieke waarde

Indien de Intrinsieke waarde van het Fonds onjuist is berekend en de afwijking ten opzichte van de juiste Intrinsieke waarde minimaal 1% bedraagt, zal de Beheerder eventueel nadelige gevolgen aan de zittende Participanten in het Fonds vergoeden. Deze compensatie zal alleen plaatsvinden indien de Beheerder binnen dertig dagen na de datum waarop een onjuiste berekening van de Intrinsieke waarde heeft plaatsgevonden de onjuiste berekening heeft vastgesteld.

Dividendbeleid

Het Fonds keert geen dividend uit.

ASR als duurzame belegger

Als institutionele belegger toont a.s.r. haar maatschappelijke verantwoordelijkheid onder meer door toepassing van ethische en duurzaamheidscriteria in haar beleggingsbeleid.

Alle beleggingen die beheerd worden door de afdeling Group Asset Management worden gescreend op basis van het a.s.r. SRI-beleid (Socially Responsible Investment), zoals sociale en milieuaspecten. Landen en ondernemingen die niet hieraan voldoen worden uitgesloten. De screening van ondernemingen is gebaseerd op externe, onafhankelijke research van Vigeo Eiris (www.vigeo-eiris.com/en/vigeo-eiris-rating/) conform Arista standaarden. Daarnaast is er een externe, onafhankelijke certificering door Forum Ethibel (forumethibel.org/content/home.html) via een halfjaarlijkse audit van de beleggingsportefeuille van a.s.r. Group Asset Management.

Bij het beheer van vermogen selecteert a.s.r. op basis van best practices en products volgens de ESG-criteria (Environmental, Social en Governance). Dit betreft alle beleggingen in landen (staatsleningen) en in ondernemingen (aandelen en bedrijfsobligaties) die het best scoren en passend zijn binnen de beleggingsrichtlijnen. Daarnaast investeert a.s.r. in bedrijven die een duurzame bijdrage leveren aan de maatschappij.

Ook hanteert a.s.r. een strikt uitsluitingsbeleid ten aanzien van controversiële activiteiten van landen en ondernemingen. Dit betreft bijvoorbeeld producenten van controversiële of offensieve wapens, nucleaire energie, de gokindustrie, tabak en kolen. Tevens eist a.s.r. dat bedrijven voldoen aan internationale conventies op het gebied van milieu, mensen- en arbeidsrechten. Voor de beleggingen in staatsleningen sluit a.s.r. landen uit die slecht scoren in de Freedom in the World Annual Report en de Corruption Perception Index.

a.s.r. heeft in 2011 de United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) ondertekend. Deze principes hebben als doel maatschappelijk verantwoord beleggen te stimuleren. Daarnaast is a.s.r. sinds 2011 ondertekenaar van de United Nations Global Compact Principles (UNGC). De UNGC vraagt bedrijven om een aantal principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, het milieu en de bestrijding van corruptie te omarmen, te ondersteunen en ook door te voeren in hun invloedssfeer. Tevens voldoet a.s.r. aan de Code Duurzaam Beleggen voor verzekeraars van het Verbond van Verzekeraars, die sinds 1 januari 2012 van kracht is. In de Code Duurzaam Beleggen staat onder meer dat de leden van het Verbond in hun beleggingsbeleid rekening houden met milieuaspecten, sociale aspecten en goed ondernemingsbestuur van de entiteiten waarin door hen wordt belegd.

Tenslotte is a.s.r. sinds 2013 ondertekenaar van de United Nations Principles for Sustainable Insurance (UN PSI). Deze principes zijn in 2012 gepubliceerd tijdens de UN Conference on Sustainable Development (www.unepfi.org/psi).

Duurzaam beleggingsbeleid a.s.r. werpt vruchten af

In het laatste onderzoek van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling, dat gehouden wordt onder 30 Nederlandse verzekeraars, behaalde a.s.r. de derde plaats. Hierin beoordeelt de VBDO het beleid, de implementatie en transparantie over beleggingen plus de governance (bestuur en toezicht op beleggingen).

In november 2016 is voor de vijfde maal de beleidsbeoordeling van de Eerlijke Verzekeringwijzer (EV) gepubliceerd, een initiatief van Milieudefensie, Dierenbescherming, PAX, Oxfam Novib, Amnesty International en FNV. De EV heeft als doel het beleggingsbeleid van verzekeraars te verduurzamen en de praktijkvoering te optimaliseren. Daartoe wordt een vergelijking gemaakt tussen de 10 belangrijkste aanbieders van levensverzekeringen op de Nederlandse markt op duurzaamheid. In deze publicatie (www.eerlijkeverzekeringwijzer.nl) scoort a.s.r. overall wederom als 1e van de onderzochte verzekeraars. De hoogste scores behaalde a.s.r. voor haar beleid over Wapens, Mensenrechten en Gezondheid met een 10, op het gebied van Arbeidsrechten en Voeding werd een 9 gescoord.

Transacties gelieerde partijen

Indien transacties worden verricht met aan ASR Nederland N.V. gelieerde partijen, zullen deze tegen marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een dergelijke transactie buiten een gereguleerde markt om, zoals een effectenbeurs of andere erkende open markt, zal een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Indien de transactie met een gelieerde partij uitgifte en/of inkoop van deelnemingsrechten in een beleggingsinstelling betreft, wordt de tegenprestatie berekend op dezelfde wijze zoals deze voor iedere andere deelnemer zou worden berekend. Een onafhankelijke waardebeoordeling zoals bedoeld in de vorige zin zal dan niet plaatsvinden.

Beschikbare documentatie

De statuten van de Beheerder en de statuten van de Juridisch Eigenaar liggen ter inzage ten kantore van de Beheerder. Een kopie van de vergunning en van de statuten is kosteloos verkrijgbaar. Actuele informatie over het Fonds, alsmede het Informatie Memorandum, het (half)jaarverslag, zijn kosteloos op schriftelijk verzoek verkrijgbaar bij de Beheerder. Ook wordt deze informatie gepubliceerd op de Website van de Beheerder (www.asr.nl).

Klachten

Klachten kunnen schriftelijk worden ingediend, gericht aan de Beheerder op onderstaand adres.

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Afdeling Group Asset Management
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

De Beheerder is aangesloten bij het financiële klachteninstituut KiFID.

Verlag van de beheerder

Algemeen

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (hierna 'ANB') is opgericht op 8 juni 2007 en statutair gevestigd te Utrecht. ANB staat ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 30227237 te Utrecht. ANB is een 100%-deelneming van ASR Nederland N.V.

ANB heeft ten doel het verlenen van beleggingsdiensten, het beheren van vermogen en het optreden als vermogensbeheerder ten behoeve van derden. Sinds 17 juni 2009 is ANB in het bezit van een door de Stichting Autoriteit Financiële Markten (hierna 'AFM') verleende vergunning voor het beheren van Beleggingsinstellingen als bedoeld in artikel 2:65 eerste lid, sub a van de Wet op het financieel toezicht (hierna 'Wft'). Op grond van deze vergunning treedt ANB op als beheerder van ASR Beleggingsfondsen, ASR Mixfondsen, ASR Fonds Sicav en het ASR hypotheekfonds. De Beheerder staat onder toezicht van de AFM ten aanzien van deze fondsen.

Daarnaast treedt ANB op als beheerder van fondsen en pools, waarin uitsluitend door ASR Levensverzekering N.V. wordt belegd ten behoeve van haar unit-linked producten. Op grond van artikel 1:13a lid 1, sub g van de Wft is het beheer van deze beleggingsstructuren vrijgesteld van de verplichtingen in de Wft en afgeleide regelgeving en staat het beheer derhalve niet onder toezicht van de AFM. Het betreft de volgende fondsen: ASR Beleggingsmixfondsen, ASR Basisfondsen, Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds, Werknemers Pensioen Mixfondsen, ASR Beleggingspools, ASR Europees Vastgoed Basisfonds en de ABC Pools.

Wijziging van de directie en benoeming Raad van Commissarissen

Op 12 oktober 2016 heeft er een directiewijziging plaatsgevonden. De heren D. Gort, M.G. Jekel, J.Th.M. Julicher en G.C. Mattu zijn teruggetreden als bestuurders van de vennootschap, onder verlening van décharge voor het door hen gevoerde beleid. Per gelijke datum zijn de heren M.R. Lavooi en J.J.M. de Wit benoemd als bestuurders van de vennootschap. Op 10 oktober 2016 zijn de statuten van de vennootschap zodanig gewijzigd, dat er een Raad van Commissarissen is ingesteld. Per 12 oktober 2016 zijn mevrouw K.T.V. Bergstein, alsmede de heren H.C. Figee, J.Th.M., Julicher en M.H. Verwoest benoemd als commissarissen van de vennootschap.

Uitbreiding AIFM-vergunning

Het is de ambitie van ANB is om de komende jaren het beheerd vermogen uit beleggingen verder uit te breiden en de expertise in te zetten voor klanten buiten a.s.r.

Ter uitvoering van deze ambitie heeft ANB op 9 juni 2016 een uitbreiding verkregen op haar vergunning om additionele beleggingsdiensten te mogen verlenen aan professionele cliënten op grond van artikel 2:67a, tweede lid, onderdelen a, b en d Wft. De Nederlandsche Bank (DNB) heeft geen aanleiding gezien voor een additionele prudentiële toets.

De uitgebreide vergunning houdt in dat ANB naast het beheren van beleggingsinstellingen tevens individueel vermogensbeheer voor derden mag aanbieden aan professionele partijen, waaronder beleggingsadvies geven over financiële instrumenten. Tevens mag zij orders van cliënten ontvangen en doorgeven met betrekking tot financiële instrumenten.

Op 28 november 2016 heeft ANB tevens vergunningsuitbreiding verkregen van de AFM voor het beheer van het ASR Mortgage Fund, bestaande uit ASR Mortgage Fund Sub Fund NGH (a.s.r. Hypotheekfonds NHG) en het ASR Mortgage Fund Sub Fund Non NHG (a.s.r. Hypotheekfonds niet NHG), betreffende het beheer van beleggingsinstellingen met de belegging strategie 'beleggen in Hypotheekvorderingen'. Het a.s.r. Hypotheekfonds is toegevoegd aan het AFM register, zoals bedoeld in artikel 1:107 Wft.

ANB heeft geen personeelsleden in dienst. Alle werkzaamheden worden middels een inleenovereenkomst verricht door werknemers in dienst van ASR Nederland N.V.

Verlaging Lopende Kosten Factor per 1-1-2017

De Lopende Kosten Factor (LKF) van het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds zal worden verlaagd met 5bps. Met deze kostenverlaging wordt het Fonds qua kostenpropositie aantrekkelijker. Het gaat om de volgende wijzigingen in de vergoedingen en kosten (alle op jaarbasis):

- Beheervergoeding van 0,15% wordt verlaagd naar 0,10%.
- Servicevergoeding blijft 0,10%.
- Totale LKF gaat van 0,25% naar 0,20%.

De wijziging gaat effectief per 1-1-2017 in. Deze wijziging is middels een advertentie gepubliceerd op de website www.amersfoortse.nl

Kerncijfers

In 2016 is het fondsvermogen van het Fonds toegenomen van € 29,2 miljoen naar € 49,1 miljoen, een stijging van 68 %.

x 1.000	31-12-2016	31-12 2015	% verandering	€ verandering
Fondsvermogen	€ 49.123	€ 29.200	68,22 %	€ 19.923

Het rendement van het Fonds is op basis van de intrinsieke waarde na aftrek van kosten. Rendementsberekening is gestart per 02-01-2014 en wordt bij een periode langer dan 1 jaar geannualiseerd.

Rendementsberekening vanaf start*	Fonds	Benchmark
Peildatum 31-12-2016	10,03 %	9,75 %
Peildatum 31-12-2015	10,98 %	10,59 %

* periode langer dan 1 jaar geannualiseerd

Waardeontwikkeling per participatie	2016	2015	30-09-2013 t/m 31-12-2014
Inkomsten	1,43	1,54	1,61
Waardeveranderingen	2,30	-1,33	9,38
Kosten	-0,17	-0,16	-0,16
Resultaat na belastingen	3,57	0,05	10,83

Bedragen per participatie zijn gebaseerd op het gemiddeld aantal participaties gedurende het boekjaar.

Beheerontwikkelingen in de verslagperiode

In het afgelopen jaar zijn geen zaken met een materiële impact aan de orde gekomen in de maandelijkse vergaderingen van ANB. Alle ingebrachte factsheets zijn goedgekeurd door de directie van ANB waarna deze gepubliceerd zijn.

Oprichting a.s.r. Hypotheekfonds

ANB heeft in 2016 het a.s.r. Hypotheekfonds gestructureerd. Met de oprichting van dit fonds wordt beoogd een extra distributiekanaal te openen voor de a.s.r. Welthuishypotheek van ASR Levensverzekering N.V. (ASR Leven). Het fonds belegt in nieuw georigineerde hypotheek van ASR Levensverzekering N.V. Het fonds wordt uitsluitend aangeboden aan professionele partijen. Eerste acquisitie zal plaatsvinden bij Nederlandse pensioenfondsen. Het fonds is gestructureerd als een fonds voor gemene rekening en heeft een closed-end karakter.

Risicostructuur Beheerder

De Beheerder heeft de risicostructuur aangepast in lijn met de AIFM regelgeving (art. 80). Binnen de organisatie van de Beheerder is de verantwoordelijkheid van het risicomanagement gescheiden. Overeenkomstig de AIFMD Verordening is er onderscheid gemaakt tussen risico's met betrekking tot de fondsen enerzijds en risico's met betrekking tot de organisatie van de Beheerder anderzijds.

De bestuurder van de Beheerder, verantwoordelijk voor risico management, legt voor het risicomanagement van de onder toezicht staande fondsen rechtstreeks verantwoording af aan de CEO (Chief Executive Officer) van ASR Nederland N.V. Met name wordt gerapporteerd over de risico's die de beleggers lopen ten aanzien van de beleggingen in de fondsen, die door ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. worden beheerd.

Voor wat betreft het risicomanagement van de beheerorganisatie wordt het Risk Charter gevolgd dat geldt binnen ASR Nederland N.V. De bestuurder van de Beheerder, verantwoordelijk voor risico management, legt voor het risicomanagement van de beheerorganisatie conform het Risk Charter verantwoording af aan de CFO (Chief Financial Officer) van ASR Nederland N.V. Er wordt onder andere gerapporteerd over de naleving van de relevante risicolimietssystemen en de deugdelijkheid en effectiviteit van de risicobeheerprocedure, waarbij met name wordt beoordeeld of passende maatregelen zijn genomen om eventuele onvolkomenheden in de toekomst te voorkomen.

Risico- en limietcontrole

Het fonds is zowel gevoelig voor marktbevingen in het algemeen (marktrisico), als ook voor fluctuaties in prijzen van individuele beleggingsinstrumenten in het bijzonder. Het maximale verlies voor Participanten is beperkt tot de waarde van de door hen gehouden Participaties.

Het risico van het fonds wordt beperkt doordat de activa van het fonds indirect worden gespreid over een groot aantal effecten. Voor de volledige risicofactoren kunt u deze teruglezen in het Informatiememorandum in hoofdstuk 4 Risicoprofiel.

De Beheerder bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het Informatiememorandum zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fonds specifieke interne uitvoeringsrichtlijnen (mandaat).

Op basis van mandaat- en informatiememorandumlimieten vindt er continu monitoring plaats en wordt dagelijks gerapporteerd. Indien er sprake is van een overschrijding wordt direct actie ondernomen. Maandelijks wordt er door de afdeling Risk Management een dashboard opgesteld waarmee gerapporteerd wordt of er een incident/overschrijding heeft plaatsgevonden, welke gradatie deze melding heeft en wat de impact is. Het dashboard wordt besproken in het Fondsmanagement overleg en ingebracht in de directievergadering van de Beheerder. Daarnaast wordt er een meldingenregister bijgehouden waarin acties worden bewaakt welke zijn uitgezet na een incidentmelding.

Door ANB zijn de volgende belangrijkste risico's en de daarbij horende limieten gedefinieerd:

Gedefinieerde risico	Toelichting	Overschrijding in 2016
		WPLS
Marktrisico	Marktrisico wordt beheerd door middel van diversificatie van de portefeuille en wordt bewaakt door middel van beperkingen / limieten.	Geen
Beleggen met geleend geld	Risk limiet is 100% van de intrinsieke waarde (NAV); Negatieve cash is toegestaan tot 5% van het fondsvermogen voor een periode van 30 werkdagen.	Geen
Derivatenrisico	Derivaten worden alleen gebruikt voor afdekkingsdoeleinden om het risico van het Fonds te mitigeren en mogen geen hefboomwerking veroorzaken.	Geen
Tegenpartij risico	Niet beursgenoteerde transacties (ook wel OTC transacties) worden alleen uitgevoerd met gevalideerde tegenpartijen. In het geval van derivaten worden alleen overeenkomsten gesloten welke voldoen aan het raamwerk van ISDA en CSA.	Geen
Liquiditeiten risico	Het fonds belegt alleen in beleggingen welke genoteerd zijn aan een officiële beurs binnen de Eurozone.	Geen
Operationeel risico	Er is een systeem aanwezig met monitoring procedures, het meten van gedefinieerde restricties en signaleren van overschrijdingen om snel en adequaat in te grijpen en risico's te mitigeren. Als extra middel om overschrijdingen snel op te lossen is er een escalatieprocedure.	Geen

In 2016 hebben zich geen overschrijdingen en/of incidenten voorgedaan welke een materiële impact hebben gehad op het Fonds.

Naast de risico's welke dagelijks worden gemeten, worden overige incidenten gemeld middels een incidentenformulier. Hieronder vallen bijvoorbeeld alle onregelmatigheden met betrekking tot de (tijdigheid van de) NAV berekening. Alle voorgekomen incidenten worden geanalyseerd en gedocumenteerd. Deze meldingen worden bijgehouden in het meldingenregister. Hieruit voortkomende acties worden uitgezet en gemonitord door de afdeling Risk Management.

Voor het Fonds is geen nadelige impact ontstaan ten aanzien van de intrinsieke waarde en de participanten.

Met het huidige beheerssysteem worden de risico's gemeten en bewaakt, maar de Beheerder is continue bezig om de risico's verder te mitigeren om zo ook in de toekomst te blijven voldoen aan de hoge eisen welke de Beheerder stelt aan de uitvoering van haar beleid inzake haar Fondsen.

Inzicht in risico's

Het jaarverslag heeft onder meer als doel om inzicht te verschaffen in risico's die zich gedurende de verslagperiode voor hebben gedaan.

De belangrijkste risico's welke van toepassing zijn of zich voor kunnen doen voor het Fonds zijn:

Marktrisico:

Het fonds is zowel gevoelig voor marktbevingen in het algemeen als ook voor fluctuaties in prijzen van individuele beleggingsinstrumenten in het bijzonder. Fluctuaties van de waarde van de deelnemingen en van de renteopbrengsten hebben een directe invloed op de waarde van een Participatie. Deze dalingen kunnen zowel worden veroorzaakt door algemene economische ontwikkelingen als ontwikkelingen ten aanzien van een categorie van beleggingen in het bijzonder. De Beheerder probeert dit risico zoveel mogelijk te beperken door het spreiden van de activa van het Fonds over een groot aantal (categorieën) effecten. In de portefeuille zijn circa 56 instrumenten verdeeld over onderstaande categorieën.

Sectorverdeling	31-12-2016	31-12-2015
Sovereign	80,00 %	83,09 %
Quasi & Foreign Government	10,13 %	8,95 %
Securitized/Collateralized	6,02 %	5,16 %
Corporate	3,85 %	2,80 %

Renterisico:

De waarde van obligaties beweegt invers met de rente, dus wanneer de rente stijgt zal de waarde van de portefeuille afnemen. De duratie van het fonds (12,48 jaar) is in 2016 onveranderd gebleven en die van de benchmark (12,62 jaar) is licht toegenomen. Rentes daalden sterk en rentecurves vervlachten verder. Kredietopslagen stegen licht.

Kredietrisico:

Door posities in periferielanden (Italië, Spanje en Ierland) en niet staatsobligaties is er een grotere kans dat de tegenpartij niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Om het risico te beperken is de portefeuille voor het grootste deel AAA instrumenten opgenomen.

Rating	31-12-2016	31-12-2015
AAA	82,68 %	72,54 %
AA	11,78 %	18,54 %
A	3,29 %	4,36 %
BBB	1,42 %	4,56 %
NR	0,83 %	- %

Valutarisico:

Het Fonds heeft de mogelijkheid om naast de Euro te beleggen in Zwitserse kronen, Amerikaanse dollars en Britse ponden. Per 31 december 2016 waren geen posities aanwezig met een vreemde valuta.

Liquiditeitsrisico:

Het opkoopprogramma van obligaties door de Europese Centrale Bank kan leiden tot verstoringen in de markt op de korte en middellange termijn. Het fonds belegt alleen in beleggingen welke genoteerd zijn aan een officiële beurs binnen de Eurozone.

Politieke en economische risico:

Door de posities in periferielanden is er een verhoogd risico als gevolg van de politieke situaties in met name de Zuid-Europese landen. Deze landen kenmerken zich door een hogere volatiliteit. Daarnaast zorgde onzekerheid ten tijde van het Brexit referendum voor een hoge volatiliteit op de beurzen. In het fonds is voor circa 2,0% periferie landen opgenomen.

Landenverdeling	31-12-2016	31-12-2016
Duitsland	52,15 %	47,02 %
Nederland	31,93 %	25,58 %
Finland	- %	5,61 %
Oostenrijk	5,24 %	3,53 %
Spanje	1,64 %	3,23 %
Frankrijk	0,41 %	2,15 %
België	- %	1,77 %
Polen	1,64 %	1,48 %
Japan	1,24 %	0,34 %
Amerika	0,84 %	1,06 %
Nieuw Zeeland	0,76 %	0,51 %
Korea	0,66 %	- %
Supranationals	0,66 %	1,57 %
Overige	2,83 %	6,15 %

Rendementsrisico:

Door actief beheer van de portefeuille binnen de grenzen van het mandaat kan een afwijking ontstaan ten opzichte van de benchmark. De overwogen positie in leningen met een hogere kredietopslag en de onderwogen positie in negatief renderend papier kan zorgen voor een rendementsrisico in de portefeuille ten opzichte van de benchmark.

Bovenstaande risico's worden niet afgedekt, maar beperkt door een brede en goede spreiding van beleggingen, alsmede middels selectie op kredietwaardigheidsniveau en limietbewaking. De te verwachten impact indien de risico's zich voordoen op de resultaten en/of financiële positie is niet direct te kwantificeren. De portefeuille valt binnen de kaders van de in het Informatiememorandum aangegeven grenzen, het is derhalve niet nodig gebleken om verbeteringen aan te brengen in het risicomanagementsysteem.

Het opgenomen overzicht in de bijlage van de "Specificaties van de Beleggingen" biedt informatie inzake de mate van spreiding van beleggingen op het gebied van zowel regio en valuta per individuele naam, alsmede inzake rentepercentage en resterende looptijd per belegging in geval van vastrentende beleggingen en geeft daarmee onder meer een indicatie van prijsrisico's. Wat betreft afgeleide financiële instrumenten zijn, voor zover deze instrumenten onderdeel van de portefeuille op verslagmoment uitmaken, specificaties opgenomen in de toelichting van de balans en/of winst- en verliesrekening, voor zover relevant.

Ontwikkelingen op de financiële markten

Economie

Terwijl 2016 begon met twijfel over de houdbaarheid van het economische groeimodel van China en de tegenvallende Amerikaanse groei, zijn de macro-economische cijfers de laatste tijd juist redelijk tot goed te noemen. De gevreesde 'harde landing' van de Chinese economie is uitgebleven en de Amerikaanse economie groeide sterker dan verwacht. De economie van Japan en het Verenigd Koninkrijk groeiden meer dan verwacht. In de eurozone is de groei gestabiliseerd in lijn der verwachting (en rond de potentiële groei).

Voorspellende indicatoren (met name indices voor producentenvertrouwen) wijzen erop dat de opgaande lijn van de afgelopen maanden de komende tijd zal aanhouden. Daarbij zijn de vooruitzichten voor de VS en de eurozone relatief het meest gunstig. Opkomende markten (inclusief China) blijven licht achter, terwijl Japan een inhaalslag lijkt te maken. In de VS is het consumentenvertrouwen op het hoogste niveau aanbeland sinds medio 2007, wat vooral te danken lijkt aan de sterke arbeids- en huizenmarkt.

Bij deze gunstige berichten moet wel een flinke slag om de arm worden gehouden. De onzekerheid over de groeivoorzichten is bovengemiddeld hoog, vooral als gevolg van de terugkeer van 'politiek risico' als belangrijke factor. In 2016 manifesteerde dit zich vooral in de dubbele verrassing van de uitslag van het 'Brexit'-referendum in het Verenigd Koninkrijk en de verkiezing van Donald Trump tot president in de VS.

Per saldo lijken de groeivoorzichten voor de wereldeconomie de komende tijd toch eerder verbeterd dan verslechterd ten opzichte van een paar maanden geleden. Meer (overheids-) investeringen, toenemende consumentenbestedingen (mede dankzij de krappe arbeidsmarkt) en een stabiliserende oliemarkt kunnen de groei een impuls geven, met de VS voorop. De (politieke) risico's zijn ook duidelijk, maar de nadelige effecten van bijvoorbeeld meer protectionistisch beleid in de VS en/of Europa zullen eerder op langere termijn voelbaar zijn dan al in 2017. Opkomende economieën lijken dan het meest kwetsbaar, maar voor Europa zijn 'Brexit' en een mogelijk oplaaien van de eurocrisis (bijvoorbeeld als gevolg van een Italiaanse bankencrisis) duidelijke risicofactoren.

Financiële markten

Inmiddels is in de inflatie het effect van de olieprijsstijging in het eerste halfjaar van 2016 duidelijk terug te zien in de cijfers. Het recente OPEC-akkoord heeft voor een hernieuwde stijging van de olieprijs gezorgd. Het valt nog te bezien in hoeverre dit akkoord stand houdt, en daarnaast ook niet-OPEC leden (zoals Rusland) bereid zijn om hun olieproductie daadwerkelijk te beperken, maar vooralsnog lijkt de kans redelijk groot dat de periode van 'cheap oil' achter ons ligt. De inflatieverwachtingen zijn de afgelopen maanden opgelopen, evenals de inschatting van renteverhogingen, althans in de VS. Na een eerste renteverhoging in december 2015, heeft de Fed een jaar gewacht met een volgende rentestap. Voor 2017 verwachten we dat de Fed het tempo van renteverhogingen zal opvoeren. Met de verbeterende groeivoorzichten en het wegebben van deflatierisico, is er weinig reden om de basisrente langer rond 0-0,5% te houden.

Wat monetair beleid betreft, staat de ECB voor een lastigere afweging. Niet alleen zijn de groei- en inflatievoorzichten voor de eurozone meer gemengd dan voor de VS, ook is het voorkomen van het opnieuw oplaaien van de eurocrisis een uitdaging waar de Fed zich niet mee bezig hoeft te houden. Daarnaast zijn er binnen het bestuur van de ECB duidelijke verschillen van inzicht over het te voeren monetaire beleid, vooral voor wat betreft het lopende 'kwantitatieve verruimingsprogramma'. Met name de Duitse en Nederlandse vertegenwoordigers in het ECB-bestuur hebben twijfels over de noodzaak en de effectiviteit van dit programma. Het programma van kwantitatieve verruiming wordt in ieder geval tot eind 2017 voortgezet (langer dan verwacht), maar het maandelijks aan te kopen bedrag aan obligaties wordt verlaagd.

In het laatste kwartaal van 2016 waren aandelenbeurzen wereldwijd positief gestemd. In tegenstelling tot de voorgaande kwartalen bleven opkomende markten achter bij ontwikkelde markten, als een direct gevolg van de verkiezing van Trump. Zo was de Mexicaanse beurs wereldwijd een van de weinige waar koersen daalden. Europese credits profiteren van het opkoopprogramma van de ECB, maar de invloed op credit spreads was uiteindelijk beperkt. Buiten Europa kwamen credit spreads meer in, met name in de VS en Japan. Lange rentes op alle belangrijke obligatiemarkten stegen, zowel in de VS als in Europa en Azië. De Amerikaanse rentes liepen het hardst op. In Europa waren de rentestijgingen minder uitgesproken, maar kwam er in ieder geval een einde aan de negatieve rentes in onder andere Nederland en Duitsland. Europese vastgoedfondsen laten positieve cijfers zien. Dit is terug te zien in de hogere bezettingsgraden en huurinkomsten.

Vooruitzichten

Voor staatsobligaties blijft onze visie negatief. Lange rentes zijn naar verwachting fundamenteel nog steeds te laag. Ondanks dat het monetaire beleid nog steeds ondersteunend is, lijkt er wel sprake van een keerpunt. Inflatieverwachtingen lopen op, mede door mogelijke fiscale stimulansen vanuit de VS. Daar staat wel tegenover dat de eventuele opwaartse druk op rentes beperkt zal blijven, als gevolg van 'safe haven'-gedrag van beleggers en aanhoudende vraag naar staatsobligaties door de ECB en andere centrale banken.

Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds bestaat uit een fonds met staatsobligaties waarmee de gemiddelde looptijd van de beleggingen van het fonds aansluit bij de looptijd van de pensioeninkoop-verplichting van de Participant.

Het Fonds belegt hoofdzakelijk in obligaties en andere verhandelbare vastrentende schuldbewijzen, uitgegeven of gegarandeerd door overheden die deel uitmaken van de Europese Monetaire Unie of door supranationale instellingen, evenals covered bonds en mortgage backed securities (MBS). De analyse van de economische indicatoren en ontwikkelingen op financiële markten met de nadruk op de markt voor overheidsobligaties, is bepalend voor de beslissing omtrent de spreiding over verschillende uitgevende overheden en welke obligaties in het betreffende segment worden opgenomen.

Fondskenmerken	WPLS
Beheervergoeding	0,15 %
Servicevergoeding	0,10 %
Kosten toetreding	0,15 %
Kosten uittreding	0,15 %

De beheer- en servicevergoeding zijn onderdelen die elk jaar terugkeren in het Fonds en de kosten voor toe- en uittreding zijn alleen van toepassing indien door participanten stukken worden aangekocht en verkocht.

Rendement en Portefeuillebeleid

De waarde van het beheerd vermogen van het Fonds is in 2016 toegenomen met € 20 miljoen naar € 49,1 miljoen. De toename van het belegd vermogen werd veroorzaakt door een instroom van polishoudergelden en het positief rendement op staatsobligaties door dalende rentes.

Over het jaar 2016 realiseerde het Fonds een rendement op basis van intrinsieke waarde van 8,14 %. Over dezelfde periode kwam het rendement van de benchmark uit op 8,08 %. Een positief relatief rendement van 0,06% na kosten.

x 1000	Fondsvermogen	Fonds	Benchmark
31-12-2016	€ 49.123	8,14 %	8,08 %
31-12-2015	€ 29.200	0,54 %	0,00 %

De positieve absolute performance is vooral een resultaat van rentedaling. De Duitse 10-jaarsrente daalde in 2016 met ongeveer 40 basispunten. Kredietopslagen bewogen zijdelings en hadden daarmee geen grote positieve of negatieve bijdrage aan de absolute performance. De positieve relatieve performance kan vooral verklaard worden door 3 effecten. Allereerst is het fonds, ingegeven door het ruime ECB-beleid, gedurende 2016 overwogen in kredietrisico geweest door leningen op te nemen met beperkt hoger kredietrisico en hoger rendement dan de leningen in de benchmark. De overweging in kredietrisico is gedurende het jaar verkleind. De tweede factor die bijdroeg was de rentepositie in de 2^e helft van het jaar. In het eerste halfjaar kende het fonds een neutrale rentepositie, maar vanaf augustus is ingespeeld op hogere rentes vooruitlopend op de verwachte onrust aangaande het ECB beleid. Ten derde is de curvepositionering gedurende het hele jaar zodanig geweest dat rendement zou worden behaald bij gelijkblijvende of steiler wordende curves. Deze positie droeg negatief bij in de eerste helft van het jaar toen rentecurves vervlachten, maar dit verlies werd ruimschoots goedge maakt in de tweede helft van het jaar toen rentecurves steiler werden. De implementatie van de visie wordt per factor verder toegelicht.

De overweging in kredietrisico is verkregen door in de eerste helft van het jaar staatsleningen van met name Spanje en Italië op te nemen. Deze posities zijn in de zomer afgebouwd. Daarnaast heeft fonds gedurende het hele jaar een beperkte positie in leningen met variabele rentes gehad. Dit waren met name bedrijfsleningen en leningen met onderpand. Deze posities waren een

vervanging van de kortlopende staatsleningen waarop het verwacht rendement al aan het begin van het jaar negatief was. Op langere looptijden is beduidend minder kredietrisico genomen, maar wel is gedurende het jaar meegedaan aan nieuwe uitgiftes met een aantrekkelijke premie. Deze posities werden soms maar kort aangehouden.

De rentepositionering was lang neutraal, maar in de zomermaanden kregen wij "bodemangst" toen zelfs 15-jaars Duitse rentes kortstondig onder de 0% kwamen. Dit ging gepaard met extreem lage inflatieverwachtingen. In juni zijn we daarom begonnen om Duitse en Nederlandse kortlopende staatsobligaties te ruilen naar Duitse inflatieleningen. Dit was de eerste actie waaruit een verwachting van hogere rente en inflatie bleek. Eind augustus werd de kans op dit scenario hoger geacht en in het fonds geïmplementeerd door een daadwerkelijke onderweging van het renterisico. Zowel de inflatieleningen als de rentepositie rendeerden goed.

De curvepositionering was aan het begin van het jaar zodanig dat er extra rendement ten opzichte van de benchmark werd gemaakt zolang rentecurves niet verder zouden vervlakken. Het fonds was onderwogen in de leningen met kortste en langste looptijden en overwogen in de leningen op het "steile" gedeelte van de rentecurve. In de eerste helft van het jaar pakte deze visie niet goed uit. Rentes daalden, mede door enkele gebeurtenissen die marktparticipanten niet verwachtten (zoals de Brexit), tot de laagste niveaus ooit. Dit ging gepaard met een vervlakking van de rentecurve. Na de tegenvallende ECB meeting in september en de verkiezingsoverwinning van Trump had de curvepositionering wel een positieve bijdrage over het jaar.

In Control statement

Verklaring AO/IC

De Beheerder beschikt over een beschrijving van de bedrijfsvoering, die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft). De Beheerder heeft gedurende het afgelopen boekjaar verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld. Bij deze werkzaamheden zijn geen constatering gedaan op grond waarvan zou moeten worden geconcludeerd dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving.

Daarnaast heeft de Beheerder geen constatering gedaan waaruit blijkt dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende het jaar 2016 overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Het vermogensbeheer van het Fonds wordt uitgevoerd door personeel van ASR Nederland N.V. afdeling a.s.r. Group Asset Management, dat middels een inleenovereenkomst in dienst is bij de Beheerder. De Beheerder heeft als onderdeel van de monitoring vastgesteld dat a.s.r. Group Asset Management een ISAE 3402 type II verklaring heeft verkregen voor haar (beleggings)processen over de periode waarop het jaarverslag 2016 betrekking heeft. Uit het ISAE 3402 type II rapport heeft de Beheerder vastgesteld dat er geen bevindingen zijn die impact kunnen hebben op de fondsen.

Utrecht, 21 april 2017

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Namens Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

De directie,

De heer J.J.M. de Wit
De heer M.R. Lavooi

Verantwoordelijkheidsverklaring

De heer J.J.M. de Wit, bestuurder van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens bestuurder van ASR Vermogensbeheer B.V. en ASR Group Asset Management B.V.;

de heer M.R. Lavooi, bestuurder van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens bestuurder van ASR Financieringen B.V., ASR Group Asset Management B.V., ASAM N.V., ASR Property Fund N.V., DeltaFort Beleggingen I B.V. en Stichting ASR Verzekeringen Beleggersgiro; daarnaast is de heer Lavooi Board Member van ASR Fonds Sicav;

verklaren dat, voor zover hen bekend,

de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds; en dat het jaarverslag een getrouw overzicht geeft omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar en de verwachte gang van zaken bij het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds.

Utrecht, 21 april 2017

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
De directie,

De heer J.J.M.. de Wit
De heer M.R. Lavooi

Jaarrekening 2016

Balans

Balans per 31 december 2016 (voor winstbestemming x € 1.000)

Balans	31-12-2016	31-12-2015	Referentie
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	48.051	28.724	
Som der beleggingen	48.051	28.724	1
Vorderingen	676	517	2
Overige activa			
Liquide middelen	406	0	3
Kortlopende schulden	-10	-41	4
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden	1.072	476	
Activa min kortlopende schulden	49.123	29.200	
Geplaatst participatiekapitaal	43.485	25.774	
Overige reserves	3.426	3.405	
Onverdeeld resultaat	2.212	21	
Totaal fondsvermogen	49.123	29.200	5

Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 (x € 1.000)

Winst- en verliesrekening	01-01-2016 t/m 31-12-2016	01-01-2015 t/m 31-12-2015	Referentie
Opbrengsten uit beleggingen	888	621	6
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	1.516	212	7
Niet gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-88	-747	7
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	
Som der bedrijfsopbrengsten	2.316	86	
Beheervergoeding	-62	-37	
Servicevergoeding	-41	-25	
Transactiekosten aan- en verkopen beleggingen	-1	-3	
Som der bedrijfslasten	-104	-65	8
Resultaat na belastingen	2.212	21	

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 (x € 1.000)

Volgens de indirecte methode

Kasstroomoverzicht	01-01-2016 t/m 31-12-	01-01-2015 t/m 31-12-2015	Referentie
Totaal beleggingsresultaat	2.212	21	
Waardeverandering van beleggingen	-1.428	535	1
Aankopen van beleggingen (-)	-75.971	-34.588	1
Verkopen van beleggingen (+)	58.072	25.445	1
Toename (-) / Afname (+) van vorderingen	-159	-159	2
Toename (+) / Afname (-) van schulden	-31	37	4
Netto kasstroom beleggingsactiviteiten	17.305	-8.709	
Uitgifte participaties	22.471	8.882	5
Inkoop participaties	-4.760	-273	5
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	17.711	8.609	
Mutatie liquide middelen	406	-100	
Totaal liquide middelen begin verslagperiode	0	100	3
Totaal liquide middelen einde verslagperiode	406	0	3
Mutatie liquide middelen	406	-100	

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (het Fonds) is opgericht op 30 september 2013 in de vorm van een fonds voor gemene rekening. De activiteiten zijn gestart op 18 november 2013.

De verplichtingen uit de Wet op het financieel toezicht zijn niet toepasselijk op de Beheerder voor zover het de Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds betreft. Potentiële beleggers, zijnde groepsmaatschappijen van de Beheerder in de zin van artikel 1:13a lid 1, sub g van de Wft, worden daarom nogmaals met nadruk gewezen op het feit dat het Fonds niet onder toezicht staat van de AFM. Desalniettemin heeft de Beheerder besloten om vrijwillig het jaarverslag van het Fonds op te stellen met inachtneming van de geldende voorschriften voor Richtlijn 615 'Beleggingsentiteiten' van de Raad voor de Jaarverslaggeving en met Titel 9 van Boek 2 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek (BW) en de Wet op het financieel toezicht. Alle in het jaarverslag opgenomen bedragen zijn in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. De in de tabellen opgenomen getallen zijn afgeronde bedragen. Hierdoor kunnen zich afrondingsverschillen voordoen. De beheerder heeft op 21 april 2017 de jaarrekening opgemaakt.

Verslagperiode en vergelijkende cijfers

De periode van het jaarverslag loopt van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016. In de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn als vergelijkende cijfers opgenomen de gegevens over de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015.

Vreemde Valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Activa en passiva luidende in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de valutakoers op balansdatum.

Uit de omrekening voortvloeiende valutaverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder het hoofd (niet-) gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen.

Per 31 december 2016 noteerden in het Fonds geen beleggingen in vreemde valuta.

Beheerder

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (hierna: de Beheerder) is de beheerder in de zin van artikel 1.1 van de Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft). De fondsvoorwaarden zijn ongewijzigd gebleven. De Beheerder is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beheer van het fondsvermogen overeenkomstig het beleggingsbeleid en het voeren van de participanten- en financiële administratie. De Beheerder beschikt over een vergunning van de toezichthouder conform artikel 2:65, lid 1, sub a Wft en is opgenomen in het register als bijgehouden door de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

De beheerder heeft aan AFM een aanvraag ingediend om additionele beleggingsdiensten te mogen verlenen aan professionele cliënten op grond van artikel 2:67a, tweede lid, onderdelen a, b en d Wft. Deze uitgebreide vergunning is op 9 juni 2016 verkregen.

Juridisch eigenaar

Stichting ASR Bewaarder treedt, in overeenstemming met de algemene voorwaarden van beheer en bewaring, op als eigenaar (titelhouder) in juridische zin voor rekening en risico van de participanten in het Fonds.

Custodian

Zoals uiteengezet in het informatiememorandum, heeft de Beheerder ABN AMRO Bank N.V., als Custodian (hierna: de Custodian), onder de voorwaarden van de bewaardersovereenkomst, voor het Fonds aangesteld. ABN AMRO Bank N.V. beschikt over een bankvergunning. Zij staat in Nederland onder toezicht van DNB in het kader van liquiditeit en integriteit.

De belangrijkste taak van de Custodian is om namens het Fonds de custody taken waarnaar wordt verwezen in artikel 4:37f van de Wft uit te voeren. De Custodian is jegens het Fonds of de participanten aansprakelijk voor het verlies van financiële instrumenten die hij of een derde partij aan wie hij de bewaring heeft uitbesteed, in custody heeft genomen. De Custodian is ook aansprakelijk voor verliezen die het Fonds of de participanten leiden als gevolg van een nalatig of opzettelijk verzuim van de Custodian om zijn taken naar behoren uit te voeren. In geval van een directe aansprakelijkheid van de Custodian kunnen de participanten de Custodian overeenkomstig de voorwaarden van de bewaardersovereenkomst via de Beheerder aanspreken. In het informatiememorandum zijn de taken, de verantwoordelijkheden en de aansprakelijkheid van de Custodian verder toegelicht.

Verwerking

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen aan het Fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. De wijze van het structureren van het vermogensbeheer kan ertoe leiden dat het juridisch eigendom van een actief en/of passief, waarvan de economische voor- en nadelen aan het Fonds toekomen, bij verbonden partijen berust.

Opbrengsten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Kosten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen en risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Een verplichting wordt niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de verwachte uitstroom van middelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering

Een financieel actief en een financieel passief worden gesaldeerd en als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en passiva samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Transacties met verbonden partijen

Van een verbonden partij is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen in een andere partij, dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het financiële en zakelijk beleid van de andere partij. Transacties met verbonden partijen worden verricht tegen marktconforme tarieven.

Beleggingen

Beleggingen worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de marktwaarde van het actief of de verplichting, vermeerderd met de aankoopkosten. De beleggingen in obligaties en derivaten worden vervolgens individueel gewaardeerd tegen marktwaarde, welke op balansdatum is gelijkgesteld aan de slotkoers op de beurs (middenkoers) of gebaseerd is op ontvangen brokerquotes. Ongerealiseerde en gerealiseerde waardeveranderingen in de portefeuille worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Bij het fonds worden de volgende aan- en verkoopkosten van beleggingen in rekening gebracht:

Aan- en verkoopkosten beleggingen: Betreft kosten die in rekening worden gebracht door de broker voor aan- en verkoop van beursgenoteerde beleggingen. Bij aankoop worden brokerkosten als onderdeel van de kostprijs geactiveerd. Bij de periodieke bepaling van de marktwaarde van beleggingen worden de kosten verantwoord in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de niet gerealiseerde waardeverandering. De kosten bij verkoop van beleggingen worden als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen verantwoord.

Transactiekosten beleggingen: Betreft kosten voor afwikkeling van aan- en verkooptransacties door de custodian van het fonds.

Liquide middelen

Banktegoeden worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de nominale waarde. Als liquide middelen worden aangemerkt de rekening- courant tegoeden bij banken, alsmede mogelijk aanwezige kasvoorraden en uitstaande (termijn-) deposito's voor zover deze niet tot de beleggingen worden gerekend.

Overige activa en passiva

De vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, onverminderd met bijzondere waarde- verminderingsverliezen. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de oninbaarheid van de vorderingen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. De kortlopende schulden en overlopende passiva worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen enerzijds de baten en anderzijds de lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat bestaat ook uit directe beleggingsopbrengsten zoals interest. De interestbaten betreffen de ontvangen rente op obligaties en deposito's. De rentebaten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking heeft. Resultaten in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de per transactiedatum geldende valutakoersen.

Waardeveranderingen van beleggingen

Gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen. Ongerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo boekjaar de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen.

De gerealiseerde en ongerealiseerde prijsresultaten worden in de periode waarop zij betrekking hebben als gerealiseerde respectievelijk ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen gepresenteerd onder beleggingsopbrengsten in de winst- en verliesrekening.

Aan- en verkoopkosten van beleggingen worden opgenomen in de kostprijs respectievelijk in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de betreffende beleggingen en zijn hierdoor onderdeel van de waardeveranderingen van beleggingen.

Vennootschapsbelasting

Het Fonds heeft de fiscale status van een fiscaal transparant fonds. Een fiscaal transparant fonds is zelf niet belastingplichtig. De vennootschapsbelasting wordt bij de individuele participanten geheven.

Oprichtingskosten

De oprichtingskosten zijn volledig voor rekening van de Beheerder en worden niet in rekening gebracht bij het Fonds.

Beheervergoeding

Aan het Fonds worden kosten in rekening gebracht voor het beheer van het Fondsvermogen door de Beheerder. De afdracht van de gemaakte reserveringen vindt maandelijks plaats aan de Beheerder. De hoogte van de beheervergoeding is 0,15% op jaarbasis.

Servicevergoeding

De Beheerder ontvangt maandelijks een servicevergoeding die ten laste van het Fonds wordt gebracht. De servicevergoeding dient ter dekking van overige kosten zoals:

- De vergoedingen voor de accountants, juridische en fiscale adviseurs;
- De kosten verband houdende met het voorbereiden, drukken en verzenden van het informatiememorandum, (half-) jaarverslagen en alle mogelijke andere documenten die betrekking hebben op het Fonds;
- De kosten in verband met het berekenen en publiceren van de intrinsieke waarden;
- De kosten in verband met het bijhouden van het participantenregister, het voeren van een financiële en beleggingsadministratie;
- De kosten voor vergaderingen van participanten.

De hoogte van de servicevergoeding is 0,10% op jaarbasis. De Beheerder betaalt uiteindelijk de daadwerkelijk gemaakte kosten die vallen onder de servicevergoeding.

Kosten in verband met beleggingen in andere beleggingsfondsen

Indien het Fonds belegt in andere beleggingsfondsen kunnen de binnen deze fondsen gemaakte kosten, zoals beheervergoeding, servicevergoeding en overige kosten, indirect ten laste van het Fonds komen.

Het Fonds heeft in het informatiememorandum uitdrukkelijk de mogelijkheid voorbehouden om in andere beleggingsfondsen te beleggen. De Beheerder streeft er naar om het totale kostenniveau, inclusief de kosten van onderliggende fondsen, op een gelijkwaardig niveau te houden als in de situatie waarin de beleggingen zonder tussenkomst van een ander beleggingsfonds plaatsvindt.

Indien een gedeelte van de, binnen de beleggingsfondsen waarin wordt belegd, in rekening gebrachte vergoedingen wordt terugbetaald (zogenaamde retourprovisie), komt dit ten gunste van het Fonds.

Vergoedingen in verband met het uitlenen van effecten

De netto opbrengsten die worden gegenereerd door het uitlenen van effecten komen in beginsel ten gunste van het Fonds. De netto opbrengsten zijn de opbrengsten in verband met het uitlenen van effecten na aftrek van een marktconforme vergoeding voor de Beheerder en eventuele kosten die door de bij de uitleentransacties betrokken partijen in rekening worden gebracht.

Bij uitlenen van effecten worden effecten in bruikleen gegeven, waarbij het juridische eigendom wordt overgedragen aan een derde, maar het economische eigendom in bezit van het Fonds blijft. De uitgeleende effecten zijn derhalve opgenomen onder beleggingen en gewaardeerd tegen de beurskoers ultimo verslagperiode. Voor het risico van niet teruglevering zijn zekerheden ontvangen. Deze zekerheden zijn niet in de balans opgenomen.

Gedurende de verslagperiode zijn er geen effecten in bruikleen gegeven.

Kosten bij uitgifte en inkoop van participaties

Bij uitgifte en inkoop van participaties worden door het Fonds kosten (0,15% van intrinsieke waarde) in rekening gebracht. Deze kosten komen ten gunste van het Fonds ter compensatie van transactiekosten die worden gemaakt indien als gevolg van uitgifte onderliggende beleggingen moeten worden aangekocht of als gevolg van inkoop beleggingen moeten worden verkocht.

De Beheerder berekent de op- of afslag op basis van de gemiddelde daadwerkelijk gemaakte transactiekosten die zij bij aan- en verkoop van beleggingen moet maken. De op- of afslagkosten worden direct in de aan- of verkoopprijs opgenomen en aan het einde van de verslagperiode bij herwaardering ten laste van de verlies- en winstrekening gebracht. De Beheerder kan dit percentage aanpassen indien de marktomstandigheden dusdanig wijzigen dat de op- en afslag niet meer representatief zijn voor de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens zogenaamde "indirecte methode" waarbij onderscheid is gemaakt tussen kasstromen uit beleggings- en financieringsactiviteiten. De liquide middelen betreffen direct opeisbare tegoeden bij banken. Bij de kasstroom uit beleggingsactiviteiten wordt het resultaat gecorrigeerd voor kosten die geen uitgaven zijn en opbrengsten welke geen ontvangsten zijn.

Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening

1. Beleggingen

De beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Beleggingen	31-12-2016	31-12-2015
Overige obligaties	6.209	2.764
Overheidsobligaties	41.842	25.960
Totaal beleggingen	48.051	28.724

Het verloop van de beleggingen gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Verloopoverzicht beleggingen					
Fonds	Marktwaaarde 31-12-2015	Aankopen	Verkopen	Waarde verandering	Marktwaaarde 31-12-2016
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (WPLS)	28.724	75.971	-58.072	1.428	48.051
Totaal	28.724	75.971	-58.072	1.428	48.051

Verloopoverzicht beleggingen					
Fonds	Marktwaaarde 31-12-2014	Aankopen	Verkopen	Waarde verandering	Marktwaaarde 31-12-2015
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (WPLSF)	20.116	34.588	25.445	-535	28.724
Totaal	20.116	34.588	25.445	-535	28.724

De beleggingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde, de boekwaarde is hierbij afgeleid van genoteerde marktprijzen.

2. Vorderingen

De overige vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar en kunnen als volgt worden onderverdeeld (x € 1.000):

Vorderingen	31-12-2016	31-12-2015
Te vorderen interest beleggingen	676	476
Te vorderen op participanten wegens toetreding	0	41
Totaal	676	517

3. Liquide middelen

De liquide middelen betreffen direct opeisbare tegoeden bij banken.

4. Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben allen een looptijd korter dan één jaar en kunnen als volgt worden onderverdeeld (x € 1.000):

Kortlopende schulden	31-12-2016	31-12-2015
Nog te betalen beheer- en servicevergoedingen	-10	-6
Rekening courant	0	-35
Stand eind verslagperiode	-10	-41

5. Geplaatst participatiekapitaal, onverdeeld resultaat en overige reserves

Meerjarenoverzicht Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Intrinsieke waarde	31-12-2016	31-12-2015	31-12-2014
Fondsvermogen (x € 1.000)	49.123	29.200	20.570
Aantal participaties	745.070	478.956	339.192
Intrinsieke waarde in euro's per participatie	65,93	60,97	60,64

Het verloop van het geplaatst participatiekapitaal gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Geplaatst participatiekapitaal	2016	2015
Stand begin verslagperiode	25.774	17.165
Geplaatst gedurende de verslagperiode	22.471	8.882
Terugbetaald aan participanten gedurende de verslagperiode	-4.760	-273
Stand eind verslagperiode	43.485	25.774

Het verloop van het aantal participaties gedurende de verslagperiode is als volgt:

Verloopoverzicht aantal participaties	Aantal 31-12-2015	Uitgifte	Inkoop	Aantal 31-12-2016
WPLS	478.956	342.735	-76.621	745.070
Totaal	478.956	342.735	-76.621	745.070

Verloopoverzicht aantal participaties	Aantal 31-12-2014	Uitgifte	Inkoop	Aantal 31-12-2015
WPLS	339.192	144.177	4.413	478.956
Totaal	339.192	144.177	4.413	478.956

Het verloop van het onverdeeld resultaat gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Overige reserves	2016	2015
Stand begin verslagperiode	3.405	0
Dotatie verslagperiode	21	3.405
Stand eind verslagperiode	3.426	3.405

Het verloop van het onverdeeld resultaat gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Onverdeeld resultaat	2016	2015
Stand begin verslagperiode	21	3.405
Verdeling resultaat voorgaand boekjaar	-21	-3.405
Onverdeeld resultaat lopend boekjaar	2.212	21
Stand eind verslagperiode	2.212	21

6. Opbrengsten uit beleggingen

De opbrengsten betreffen interest- en dividendinkomsten en kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Opbrengsten uit beleggingen	01-01-2016 t/m 31-12-2016	01-01-2015 t/m 31-12-2015
Interest overheidsobligaties	787	577
Interest overige obligaties	43	30
Opbrengsten ivm toe- en uitredingen participanten	58	14
Totaal	888	621

7. Waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen zijn de resultaten uit hoofde van verkopen inclusief eventuele verkoopkosten.

De ongerealiseerde waardeveranderingen in de aangehouden beleggingen zijn inclusief eventuele aankoopkosten.

De gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	01-01-2016 t/m 31-12-2016 (positief)	01-01-2016 t/m 31-12-2016 (negatief)	01-01-2015 t/m 31-12-2015 (positief)	01-01-2015 t/m 31-12-2015 (negatief)
Obligaties	1.813	-297	428	-216
Totaal	1.813	-297	428	-216

De ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	01-01-2016 t/m 31-12-2016 (positief)	01-01-2016 t/m 31-12-2016 (negatief)	01-01-2015 t/m 31-12-2015 (positief)	01-01-2015 t/m 31-12-2015 (negatief)
Obligaties	363	-451	30	-777
Totaal	363	-451	30	-777

8. Bedrijfslasten

De bedrijfslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Bedrijfslasten	01-01-2016 t/m 31-12-2016	01-01-2015 t/m 31-12-2015
Beheervergoeding	-62	-37
Servicevergoeding	-41	-25
Transactiekosten aan- en verkopen beleggingen	-1	-3
Totaal	-104	-65

Lopende Kosten Factor (LKF)

Fonds	Informatie memorandum	01-01-2016 t/m 31-12-2016	01-01-2015 t/m 31-12-2015
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds	0,25%	0,25%	0,25%

De Lopen Kosten Factor omvat alle kosten die ten laste van het Fonds zijn gebracht in de verslagperiode inclusief de beheer- en servicevergoeding van de onderliggende beleggingsfondsen, exclusief rentekosten, eventuele belastingen en transactiekosten als gevolg van de aan- en verkopen van beleggingen die het Fonds doet. De LKF wordt berekend door de totale kosten in de verslagperiode te delen door de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds.

De gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds is de som van de intrinsieke waarden gedeeld door het aantal berekeningsmomenten van de intrinsieke waarde gedurende het verslagjaar. Het aantal meetmomenten wordt als gewogen gemiddelde beschouwd.

	Kosten direct ten laste van WPLS		Ontvangen kostenvergoeding van de Beheerder	Totaal LKF
	Management fee	Service fee		2016
WPLS	0,15%	0,10%	0,00%	0,25%

Portefeuille Omloop Factor (POF)

Fonds	01-01-2016 t/m 31-12-2016	01-01-2015 t/m 31-12-2015
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds	258,78%	203,84%

De Portefeuille Omloop Factor (POF) geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de beleggingen ten opzichte van het gemiddelde fondsvermogen en is een maatstaf voor de mate van een actief of minder actief beleggingsbeleid. Zo betekent een omloopfactor van 200% dat in een jaar twee keer alle beleggingen uit de portefeuille zijn gekocht en verkocht.

Bij de gehanteerde berekening wordt het bedrag van de turnover bepaald door de som van de aan- en verkopen van de beleggingen in de verslagperiode te verminderen met de som van uitgifte en inkoop van participaties. Hierbij zijn alle beleggingscategorieën betrokken met uitzondering van deposito's met een oorspronkelijke looptijd korter dan een maand. De POF wordt bepaald door het bedrag van de turnover uit te drukken in een percentage van de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds, welke op identieke wijze wordt berekend als bij de bepaling van de LKF voor de verslagperiode.

Transacties met verbonden partijen

Het Fonds kent de volgende relaties met verbonden partijen:

- ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. is de beheerder van het Fonds en brengt een beheervergoeding (€ 62.000) en een servicevergoeding (€ 41.000) in rekening;
- De directie van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. heeft geen participaties in het fonds;
- ASR Levensverzekering N.V. participeert in het Fonds via kapitaal als volgt:

Startkapitaal	Participaties 31-12-2016 (in stukken)	Marktwaarde 31-12-2016 (x1.000)	Participaties 31-12-2015 (in stukken)	Marktwaarde 31-12-2015 (x € 1.000)
ASR Levensverzekering N.V.	300.000	19.778	300.000	18.290

Voor de balansposities met verbonden partijen wordt verwezen naar noot 4 (kortlopende schulden).

Personeel

De Beheerder heeft geen personeel in dienst. Per 31 december 2016 zijn 82 medewerkers (26 FTE's) ingeleend door ANB middels een inleenovereenkomst met ASR Nederland N.V. De totale personeelskosten van de beheerder bedragen € 2.578 duizend in het jaar 2016. De doorbelaste personeelskosten bestaan volledig uit vaste beloningen (AIFMD artikel 22, lid 2 e). De Beheerder deelt niet in het beleggingsresultaat als vergoeding voor het beheer van de beleggingsfondsen waarover verslag wordt gedaan. Er is derhalve geen sprake van carried interest (het deel in de winst van het fonds bestemd voor de beheerder van het fonds als vergoeding voor het beheer). Voor de werkzaamheden verricht door de statutaire directie ontving ASR Nederland N.V. tot en met oktober 2016 een management fee van € 35.600,- per directielid op jaarbasis. Met ingang van november 2016 worden de salariskosten van de directieleden doorbelast op basis van een vaste verdeelsleutel. De totale kosten voor de directie en identified staff bedragen € 284 duizend (AIFMD artikel 22, lid 2 f). Geen enkele persoon heeft een beloning ontvangen die het miljoen overschrijdt.

In onderstaande tabel is de totale beloning opgenomen met betrekking tot de door de beheerder ingeleende medewerkers (aantallen naar de stand van ultimo boekjaar). Een toerekening van deze bedragen aan het Fonds is voor dit verslagjaar niet mogelijk aangezien relevante informatie niet beschikbaar is. Nadere informatie over het beloningsbeleid is opgenomen op de website www.asr.nl.

Personeelskosten (x € 1)	01-01-2016 t/m 31-12-2016	Begunstigden	01-01-2015 t/m 31-12-2015	Begunstigden
Directie	158.976	2	142.400	4
Identified Staff	125.367	2	134.784	3
Medewerkers	2.293.331	80	1.748.565	54
Totaal	2.577.674	84	2.025.749	61

Overig

Zowel de kosten bij uitgifte en inkoop van participaties, als de beheer- en servicevergoeding, zijn vrijgesteld van BTW.

Winstbestemming

Na vaststelling van het jaarverslag wordt het resultaat toegevoegd aan de overige reserves, onderdeel van het fondsvermogen.

Dividendvoorstel

Het Fonds keert geen dividend uit. De door het Fonds ontvangen dividenden worden herbelegd en komen tot uiting in de waardeontwikkeling van het Fonds.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode tot aan de openbaarmaking van dit jaarverslag geen gebeurtenissen voorgedaan, die een aanpassing van of een toelichting op de financiële overzichten noodzakelijk maken.

ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING

Utrecht, 21 april 2017

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Namens Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

De directie,

De heer J.J.M. de Wit
De heer M.R. Lavooi

Overige gegevens

Persoonlijke belangen

Op 1 januari 2016 en 31 december 2016 hadden de leden van de directie van de beheerder geen persoonlijke belangen bij de beleggingen van de Pools als bedoeld in artikel 122 lid 2 Bgfo.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de participanten en de beheerder van
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds te Utrecht (de beleggingsentiteit) gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijke Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016;
- de winst-en-verliesrekening over 2016;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

De beheerder van de beleggingsentiteit is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de beheerder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 21 april 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

Bijlage

Bijlage 1

Specificatie Beleggingen Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Naam Instrument	Rating	Instrument type	Land	Valuta	Aantal	Koers per 31-12-2016	Marktwaarde 31-12-2016
NEDERLAND 4% 15/01/2037	AAA	Bond	NL	EUR	1.860.000	159,87	2.974
DUITSLAND 6.5% 04/07/2027	AAA	Bond	DE	EUR	280.000	165,1	462
DUITSLAND 6.25% 04/01/2030	AAA	Bond	DE	EUR	670.000	174,37	1.168
DUITSLAND 5.5% 04/01/2031	AAA	Bond	DE	EUR	2.220.000	168,44	3.739
DUITSLAND 4.75% 04/07/2034	AAA	Bond	DE	EUR	3.155.000	168,76	5.324
DUITSLAND 4% 04/01/2037	AAA	Bond	DE	EUR	1.390.000	161,31	2.242
NEDERLAND 5.5% 15/01/2028	AAA	Bond	NL	EUR	850.000	154,72	1.315
DUITSLAND 4.75% 04/07/2028	AAA	Bond	DE	EUR	680.000	149,97	1.020
SAECURE 14 A2 30/01/2019	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	101,08	101
DOLPH 2014-3 A FRN 28/12/2099	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	100,36	100
ARENA 2014-2NHG A2 FRN 17/04/2020	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	100,58	101
DRMP II A FRN 26/09/2048	AAA	ABS	NL	EUR	200.000	100,88	199
HYPEN 6 A FRN 17/09/2097	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	100,14	100
DUITSLAND 1.75% 15/04/2020	AAA	Index bond	DE	EUR	1.210.000	111,16	1.482
DUITSLAND 2.5% 15/08/2046	AAA	Bond	DE	EUR	650.000	140,18	911
DUITSLAND 1% 15/08/2024	AAA	Bond	DE	EUR	750.000	108,72	815
DUITSLAND 1% 15/08/2025	AAA	Bond	DE	EUR	200.000	108,49	217
DUITSLAND 3.25% 04/07/2042	AAA	Bond	DE	EUR	3.244.000	154,18	5.002
DUITSLAND 2.25% 04/09/2021	AAA	Bond	DE	EUR	200.000	113,41	227
DUITSLAND 2.5% 04/07/2044	AAA	Bond	DE	EUR	1.130.000	138,65	1.567
DAIMLER FRN 12/01/2019	A	Bond	DE	EUR	200.000	100,54	201
NORDRHEIN WF 1% 16/10/2046	AA-	Bond	DE	EUR	690.000	89,7	619
BBVA 0.875% 22/11/2026	AA	Bond	ES	EUR	400.000	98,84	395
DEUTSCHE BANK CED 0.625% 15/12/2021	AA	Bond	ES	EUR	400.000	100,75	403
HSBC FRN 27/11/2019	AA-	Bond	FR	EUR	200.000	100,96	202
ITALIE 4.75% 01/09/2021	BBB	Bond	IT	EUR	160.000	119,26	191
NEDERLAND 3.75% 15/01/2042	AAA	Bond	NL	EUR	1.230.000	163,83	2.015
NEDERLAND 2.5% 15/01/2033	AAA	Bond	NL	EUR	940.000	127,74	1.201
NEDERLAND 1.75% 15/07/2023	AAA	Bond	NL	EUR	260.000	112,64	293
NEDERLAND 2.75% 15/01/2047	AAA	Bond	NL	EUR	1.620.000	144,57	2.342
NEDERLAND 2% 15/07/2024	AAA	Bond	NL	EUR	620.000	114,91	712
NEDERLAND 0.5% 15/07/2026	AAA	Bond	NL	EUR	1.610.000	101,44	1.633
NEDERLAND 0% 15/01/2022	AAA	Bond	NL	EUR	950.000	101,9	968
SLOWAKIJE GOV BD 1.625% 21/01/2031	A+	Bond	SK	EUR	150.000	103,86	156
SAECURE 12 A2 FRN 30/07/2092	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	100,78	98
STOCKHOLM COUNTY COUNCIL 2.125% 12/09/2022	AA+	Bond	SE	EUR	100.000	111,1	111
HYPO ALPE-ADRIA 2.375% 13/12/2022	AA+	Bond	AT	EUR	1.500.000	110,11	1.652
EXPIMPBANK KOREA 2% 30/04/2020	AA	Bond	KR	EUR	300.000	106,49	319
CAF 1.875% 29/05/2021	AA-	Bond	SP	EUR	200.000	107,27	215

Naam Instrument	Rating	Instrument type	Land	Valuta	Aantal	Koers per 31-12-2016	Marktwaarde 31-12-2016
3M COMPANY_FRN_15/05/2020	AA-	Bond	US	EUR	210.000	100,27	211
ASFINAG 1.5%_15/09/2030 DEVELOPMENTBK	AA+	Bond	AT	EUR	850.000	105,36	896
JAPAN 0.375%_21/10/2019	A	Bond	JP	EUR	600.000	100,72	604
LITHUANIA 1.25%_22/10/2025	A-	Bond	LT	EUR	190.000	104,36	198
CAF_1%_10/11/2020	AA-	Bond	SP	EUR	100.000	103,17	103
UPS_FRN_15/07/2020	A+	Bond	US	EUR	200.000	100,35	201
SR-BANK BOLIG 0.75%_18/01/2023	AAA	Bond	NO	EUR	100.000	102,74	103
ROYAL_BANK_OF CANADA_FRN_19/01/2021	AA-	Bond	CA	EUR	150.000	101,39	152
NATIONAL AUSTRALIA B_FRN_19/04/2021	AA-	Bond	AU	EUR	200.000	101,21	202
AEGON BANK 0.25%_25/05/2023	AAA	Bond	NL	EUR	100.000	99,57	100
ENSKILDA_FRN_%_26/05/2020	A+	Bond	SE	EUR	100.000	101,27	101
NWB 1.25%_27/05/2036	AAA	Bond	NL	EUR	500.000	100,41	502
ANZ NEW ZEALAND 0,125%_22/09/2023	AAA	Bond	NZ	EUR	380.000	97,91	372
LETLAND 0.375%_07/10/2026	A-	Bond	LV	EUR	160.000	95,18	152
PKO 0.125%_24/06/2022	AA-	Bond	PL	EUR	300.000	98,34	295
SNS BANK 0.75%_24/10/2031	AAA	Bond	NL	EUR	600.000	94,1	565
POLEN 0.5%_20/12/2021	BBB+	Bond	PL	EUR	500.000	100,37	502

Totaal beleggingen Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

48.051

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

www.asr.nl

a.s.r.
de nederlandse
vermogens
beheerders